

11. Орджоникидзе Г. Фортепианные сонаты Прокофьева / Г. Орджоникидзе. – М., 1962. – 152 с.
12. Ответы@Mail.Ru: Кто этот знаменитый пианист? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://otvet.mail.ru/question/21391273>.
13. [б. а.] Приятное знакомство // Пресс-бюро “2000”. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://2000.net.ua/2000/aspekty/23525-natalja-mogilevskaja-osvaivaet-smezhuju-professiju>.
14. Прокофьев С. С. Материалы, документы, воспоминания / Сергей Прокофьев. – М., 1961. – 707 с.
15. Рубинчик Ю. Генрих Нейгауз и его ученики / Юрий Рубинчик // Вестник. – 1998. – № 24 (205).
16. Хентова С. Святослав Рихтер [Электронный ресурс] / Софья Хентова // С. Хентова. Статьи. – С. Пб. : МП РИЦ Культ-информ-пресс, 1993. – 303 с. – Режим доступа : <http://www.sviatoslavrichter.ru/articles.php?show=49>.
17. Шамаева К. И. Концертная жизнь Киева 1919–1932 годов / К. И. Шамаева // Из прошлого советской музыкальной культуры. – М. : Советский композитор, 1982. – Вып. 3. – С. 89–155.
18. Юзefович В. Святослав Рихтер / Виктор Юзefович [Электронный ресурс] // Из бесед с Игорем Ойстрахом [Электронный ресурс] / В. Юзefович. – Режим доступа : http://www.21israel-music.com/Richter_Oistrach.htm.
19. Ottawa-Rogalska Z. Lwy spod ratusza sluhaja muzyki / Z. Ottawa-Rogalska. – Wroclaw ; Warszawa ; Kraków ; Gdańsk ; Łódź, 1987. – 156 s.

Исследование посвящено пианистам – выходцам с Украины, авторам выдающихся интерпретаций прокофьевских сонат, которые, получив блестящее образование на родине, в России и странах Европы, работая в ведущих учебных заведениях различных стран, своей концертной и педагогической деятельностью сформировали школы последователей.

Ключевые слова: исполнительский стиль, интерпретация, первопрочтение, концертная деятельность.

Research is dedicated to pianists – natives of Ukraine, the authors of outstanding interpretations of Prokofiev's sonatas, which received an excellent education at home in Russia and Europe, working in leading educational institutions in different countries, his concert and teaching formed a school of followers.

Key words: performance style, interpretation, premiere works, concert performance.

УДК 78.071.1 (477.61) “1985/2008”

ББК 85.313 (4 Укр)-8

Наталія Любецька

АМАТОРСЬКА ТВОРЧІСТЬ КОМПОЗИТОРІВ ЛУГАНЩИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XX – ПОЧАТКУ XXI ст.

У статті розглядається аматорська композиторська творчість Луганщини другої половини XX – початку XXI століть. Висвітлюються досягнення провідних самодіяльних композиторів у галузі вокальних та інструментальних жанрів. Виявляються загальні риси й особливості розвитку регіонального аматорсько-композиторського руху.

Ключові слова: аматорська композиторська творчість, самодіяльне мистецтво, музичні твори, жанри й стилі музики, образно-емоційний зміст музики.

Аматорська композиторська творчість є важливою та невід’ємною частиною музичної культури будь-якого регіону чи великого міста, оскільки наявність такого прошарку музичної творчості в них не тільки значно збагачує місцеву культуру, а й спонукає до прояву художньої самобутності, виявляє таланти та розвиває творчу обдарованість особистості в суспільстві. На Луганщині сфера самодіяльної композиторської творчості як система почала формуватися ще в середині минулого століття, однак, незважаючи на це, досягнення місцевих композиторів-аматорів не отримали належної уваги з боку мистецтвознавців і культурологів.

Висвітлення творчості луганських самодіяльних композиторів здійснювалося епізодично, в основному в межах газетних публікацій місцевого характеру, а також у поодиноких випадках – у вигляді коротких нарисів, присвячених творчості окремих митців. Разом з тим поза увагою дослідників залишається комплексне вивчення такого яскравого явища художньої культури Луганщини, яким є самодіяльна композиторська творчість як цілісний культурно-мистецький шар.

Тож головною метою статті є системне охоплення та репрезентація діяльності й творчих досягнень самодіяльних композиторів Луганщини протягом другої половини ХХ – початку ХХІ століть, розкриття характерних рис їхньої творчості та виявлення особливостей розвитку аматорського композиторського руху в регіоні.

Загалом творча праця самодіяльних композиторів концентрується переважно на пісенному жанрі. І це зрозуміло, оскільки, з одного боку, опанування великими академічними жанрами в галузі музичної композиції передбачає володіння спеціальними знаннями, отримання яких здійснюється протягом навчання на фахових композиторських відділеннях вищих музичних закладів, з іншого, – саме перші творчі прояви в справі музичного компонування базуються на відчутті та фіксації мелодійної лінії, що є основою пісенного жанру.

У зв'язку з обмеженістю документальних джерел, що підтверджують функціонування такого виду музичної культури в ХІХ – першій половині ХХ століття на теренах Луганщини, яким є творчість композиторів-аматорів, можна лише припускати її існування в якості загальних закономірностей в умовах соціокультурного розвитку краю, що є типовими для цієї місцевості. Але ж у хронологічних межах, що обрані в статті, опираючись на різні фактологічні джерела, можна виявити, що пісенна композиторська творчість на Луганщині розпочинає свою активність саме на межі 1950–60-х років. Цьому сприяє створення Об'єднання композиторів-аматорів Луганського обласного центру народної творчості.

Біля витоків створення товариства стояли такі відомі в музичній культурі області діячі, як Е.Лобкова, Г.Архангельський, Н.Васильченко, І.Кобилкін та ін. Сьогодні у сфері аматорської композиторської творчості задіяні понад півтори сотні осіб. Тому вважаємо доцільним акцентувати увагу на окремих особистостях та їх індивідуальних мистецьких здобутках у цій царині.

Одним з найяскравіших композиторів-аматорів, котрі творять нині на пісенному лані, є **Юрій Дерський**. Він працює в цьому жанрі вже чверть століття. Різносторонній музикант – композитор, аранжувальник, продюсер, співак-виконавець Ю.Дерський відомий не тільки на естрадному поприщі Луганщини, а й далеко за її межами. Він є заслуженим діячем мистецтв України, лауреатом різних міжнародних конкурсів естрадного жанру, завідувачем кафедри естрадного мистецтва Луганського державного інституту культури і мистецтв. Як член журі часто бере участь у всеукраїнських і міжнародних пісенних фестивалях, зокрема в Австрії, Словаччині, Угорщині, Туреччині, Болгарії [1].

У доробку композитора-аматора близько 500 пісень, музика до кінофільмів, кантата “Stabat Mater”. Про визнання пісенної творчості Ю.Дерського свідчить факт входження його творів до репертуарів найвідоміших естрадних співаків України та Росії, серед яких – народні артисти України О.Білозір, Л.Сандулеса, Л.Прохорова, А.Матвійчук; заслужені артисти України А.Попова, О.Берест, а також А.Асадулін, О.Газманов, В.Юрін та ін. Рідній Луганщині присвячені пісні автора “Тебе, Луганск” (сл. власні), “Мой город” (сл. В.Зайцева), “Луганский край” (сл. В.Зайцева) та ін. [2].

Луганський композитор-аматор **Іван Мороз** віддав пісенній справі багато років. У своїй творчості звертається до різних жанрів вокально-хорової та інструментальної музики, естрадно-симфонічного й оркестру народних інструментів, але магістральним напрямом Івана Мороза залишається все ж таки пісня.

Розпочавши тісну співпрацю з луганськими поетами ще в 1960-ті роки, котрі гуртувалися в Будинку В.Даля, І.Мороз невдовзі створює свою першу пісню, що набула відомості – “Вітчизна миру і труда” (сл. С.Бугоркова). А далі покотилася хвиля ліричних пісень автора на слова Я.Захарова, М.Малатухи, І.Низового, О.Бондаренка, А.Медведенка, що спочатку прозвучали в будинку В.Даля, а вже потім “перейшли в концертні зали клубів і палаців культури, художні програми обласної самодіяльності, радіо і телестудії, філармонію тощо” [3, с.8]. Новий виток творчої співпраці з поетами-луганчанами – проект над циклом пісень на вірші І.Приблудного.

Пісні й інструментальна музика І.Мороза увійшли до фондових записів Всеукраїнського комітету з телебачення та радіомовлення. “Найкращі риси його творчої індивідуальності розкриває, насамперед, лірика. Виразна мелодія, тонке відчуття слова характерні для його ліричних пісень, гімнів, маршів, вальсів, що написані на вірші луганських поетів” [4].

Крім поезії луганських поетів, І.Мороз у своїй творчості використовує й вірші визнаних митців, зокрема М.Матусовського, відомих російських поетів О.Дементьєва, В.Орлова, болгарської поетеси Л.Степанової, японського поета Току Боко. Пісні композитора-аматора є в репертуарах багатьох самодіяльних виконавців і професійних співаків.

Серед найвідоміших пісень І.Мороза – присвячені Луганщині: “Краю наш, Луганський” на вірші Г.Довнара, “Город мой, Луганск” на вірші Л.Стрелькіна та Я.Захарова, присвяченні великій перемозі: “Цветы победы” на вірші П.Іванова та ін.

Анатолій Коган – викладач, диригент, композитор-аматор старшого покоління, талановитий аранжувальник, інструментування якого ввійшли до репертуарів Луганського муніципального оркестру духової та естрадної музики, ансамблю й духового оркестру Військово-Морських сил України, Луганського академічного симфонічного оркестру, оркестру Луганського українського музично-драматичного театру [4].

Пісенна творчість А.Когана складає не один десяток пісень, ним написано багато інструментальних творів, а також музика до 56 театральних вистав. Музична творчість члена Національної всеукраїнської музичної спілки А.Когана була відзначена на високому рівні. Його нагороджено медаллю ім. М.Матусовського та присвоєно звання “Заслужений працівник культури України”.

Володимир Петраченко – відомий у Луганську музикант, заслужений працівник культури України, художній керівник народного вокально-інструментального ансамблю “Лугарі”, що діє при Луганському університеті внутрішніх справ. В.Петраченко – композитор-аматор, який створює пісні в основному для свого колективу, діяльність котрого відома далеко за межами міста й відзначена нагородами багатьох фестивалів та оглядів народної творчості. До збірки найкращих пісень луганських авторів потрапила його пісня на власні вірші “Пам’ять”.

Одним з провідних композиторів-піснярів Луганщини є **Володимир Совін**. Усе його професійне життя пов’язане з пісенною творчістю, оскільки він багато працював піаністом-концертмейстером у найвідомішого співака часів СРСР, соліста Луганської філармонії, народного артиста України Юрія Богатикова, а також керував хоровою капелю ветеранів Великої Вітчизняної війни Палацу культури ім. О.Пархоменка.

Творчий доробок автора складає велику кількість пісень, що ввійшли до дванадцяти тематичних збірок. Композитор звертається до поезії відомих українських і російських поетів, велика частина пісень народилася у співпраці з поетом М.Пляцковським. Багато творів В.Совіна присвячено патріотичній тематиці та Великій Вітчизняній війні. Для його творів є характерними “...ширий мелодизм, гармонійне мислення, почуття форми” [4].

Луганський композитор-аматор **Василь Ямполь** – яскрава та обдарована особистість. У своїй творчості звертається до різних жанрів – пісні, романси, інструментальні, зокрема фортепіанні, п’єси. Творчість автора сягає далеко за межі Луганщини. У 1991 році видавництво “Музика” (Москва) випустило збірник інструментальних творів композитора під назвою “Ліричні п’єси”, який став дуже популярним серед дитячих музичних шкіл. В.Ямполь має й збірник романсів на вірші луганського поета М.Меженіна. До чергового видання готується повне зібрання доробку композитора (близько 300 творів).

Музика В.Ямпольа відрізняється певною оригінальністю та свіжістю – застосування поліфонічних прийомів, елементів джазової музичної мови (ритміка, гармонія та ін.), своєрідністю фактури. Разом з тим мелодії зберігають виразність [2]. Популярність отримали твори автора “В Луганске весной”, “Осень в парке Моно”, “Вернись в Соренто”, “Когда-то в юности”.

Пісенна творчість луганчанина **Олександра Войни** відома в основному з його виступів у телевізійних фестивалях, де він неодноразово ставав лауреатом. Автор-виконавець своїх пісень використовує вірші місцевих поетів. Основна тематика творчості митця – духовність та особистісне зростання, що віддзеркалюють і назви його пісень, наприклад, “Над Луганским Святоградом” та ін.

До старшого покоління композиторів-піснярів належить луганський автор **Володимир Івченко**, який працює в пісенному жанрі вже понад півстоліття. Він – ветеран Великої Вітчизняної війни, що пройшов усі її тяготи й присвятив їй багато своїх пісень. Окрім цієї тематики, автор у своїй творчості робить наголос на патріотичному вихованні, любові до прекрасного, до рідного краю (“Ти моя Луганщина кохана” та ін.).

Не менш цікавою та багатогранною виявляється й творчість композиторів-аматорів інших міст і районів Луганської області. Пісні старобільського автора **Івана Кобилкіна** вже понад п'ятдесят років дарують радість людям. Як композитор дебютував ще в 1957 році, коли на обласному фестивалі молоді в Луганську були виконані перші його пісні – “Наш городок” і “Фестивальна”. Протягом свого творчого життя написав понад 200 пісень, 20 з яких відзначені дипломами обласних та республіканських фестивалів-конкурсів художньої самодіяльності. Він також є автором музики до спектаклів “Загибла ескадра”, “Суворий Дон”, музичної комедії “Син землі” (лібрето М.Уманця), музики до хореографічної картини “Нива золота”, низки п'єс для бандури, баяна. Видавництво “Музична Україна” у 1998 році випустило збірник його обробок українських мелодій для баяна автора [5, с.5].

Свої пісні І.Кобилкін пише в співдружності з різними поетами Луганщини. Серед виконавців його пісень – ансамбль пісні й танцю Одеського військового округу (пісня “Вони безсмертними стали”), ансамбль моряків Тихоокеанського флоту (пісня “Далекая гавань”).

Іван Кобилкін – ветеран війни й праці, за свою активну творчу діяльність нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора, знаком Міністерства культури СРСР “За відмінну роботу” та ін.

Серед композиторів-аматорів м. Старобільськ виділяється творчість ще одного автора – **Валентини Діуліної**. Вона різносторонньо обдарована людина – педагог, поетеса, композитор-аматор, бард, автор науково-методичних статей, член бюро обласного об'єднання композиторів-аматорів Луганщини [7, с.218–219]. В.Діуліна є авторкою низки пісень як на власні вірші, так і на слова поетів І.Світличного, Л.Глетчера, А.Вознюка, Л.Кочиної та ін. Це – пісні “Мама – мама...”, “Мой город”, “Колискова”, “Рудий кіт”, а також вокальні цикли – “Батьківщина”, “Почуття”, “Изнанка неба” тощо. У доробку авторки є й інструментальна музика (п'єси для фортепіано, домри, гітари) [7, с.219].

Серед старобільчан-піснярів виділяються й інші імена, зокрема **Олександр Кельш** – вихованець Саратовської консерваторії, автор популярної пісні “И течет Айдар-река” на слова Т.Гвоздик.

Ветеран війни, один із засновників місцевої музичної школи **Федір Одарченко** є автором низки пісень. Одна з них – акапельний твір “Маки”, що виданий у Києві.

Широко відома вокальна творчість алчевської авторки **Олени Чиненової**. Композитор-аматор створила чимало пісень, романсів і вокальних циклів на вірші, переважно, українських поетів, як місцевих, так і широко визнаних – Т.Шевченка, Лесі Українки, Х.Алчевської, С.Руданського.

О.Чиненова – учасниця різних пісенних фестивалів і конкурсів, а її авторські концерти проходять не лише в рідному Алчевську, а й у столиці.

Галина Крикун (Антрацитівський район) співпрацює з поетесою І.Устименко. Пісні “Рожева троянда” і “Краю рідний” у 1999 році нагороджені дипломами й медалями Всеукраїнського фестивалю народної творчості. Вона є автором гімну Антрацитівського району.

Ровеньківська композитор-аматор **Лілія Салахудинова** – викладач місцевої дитячої музичної школи – є організатором і керівником зразкового ансамблю “Райдуга” і чоловічого вокального ансамблю “Справжні хлопці”, що відомий далеко за межами рідного міста. Тематика її пісень торкається патріотичного виховання, любові до рідного краю, ушанування пам'яті героїв минулого та приваблює яскравими мелодіями, лірикою, пейзажними замальовками (“Пісня про Луганщину” на власні вірші).

Василь Синельник – незмінний керівник народного хору ветеранів війни і праці районного Будинку культури смт Біловодськ є автором понад 100 пісень. У своїй творчості композитор-аматор звертається до текстів самодіяльних авторів Біловодщини. Ліричні мелодії В.Синельника дуже проникливі й вражаючі, знаходять теплий відгук співаків і слухачів (“Мій Біловодськ” на вірші Г.Верескун).

Випускниця Луганського педагогічного університету ім. Т.Шевченка **Тетяна Солохіна** керує народним вокальним ансамблем “Натхнення” в м. Лутугіне. У доробку композитора-аматора багато романсів та пісень ліричного характеру.

Інший лутугінський автор **Андрій Ширяєв** займається створенням пісень близько двадцяти років. У його активі понад 250 пісень, в основному на вірші луганських поетів. У 2007 році автор випустив власну збірку “Мои песни”.

Василь Федькін – автор понад 60 пісень, у яких прославляються шахтарська праця, подвиги героїв вітчизняної війни, а також ліричних, жартівливих та дитячих пісень. У 2008 році В.Федькіна було нагороджено почесним знаком Федерації профспілок України “За досягнення у аматорському мистецтві”.

Яскравою перлиною в пісенній творчості в Луганську зарекомендував себе дует музикантів, братів **Михайла** та **Валентина Золотухіних**. Прекрасні гітаристи-виконавці, талановиті співаки й аранжувальники брати Золотухіни працюють переважно в бардівському напрямі. Вони – лауреати різних бардівських та пісенних фестивалів, багато виступають не тільки на Луганщині. Золотухіни є також авторами низки цікавих й оригінальних пісень, частина з яких записана ними на компакт-диски. У творчості братів переважає філософська й духовна тематика. Відома їх пісня “Тарасова гора”, присвячена великому Кобзареві (вірші О.Самарцевої).

Широку популярність отримали пісні композиторів-аматорів Луганщини. Пісня “Луганщина – песня моя” **А.Федоркова** на вірші широковідомого поета М.Танича фактично стала неофіційним гімном Луганського краю. Серед інших авторів – поет **Г.Коротич** (“Песня о Донбассе” на власні вірші), **А.Грико** (“Луганщина – Донбасса колыбель”, “Луганская степь”, “Многая Лета”, усі на сл. В.Зайцева), **А.Алексєєнко** (“Мамині крила”, сл. власні), **А.Белік** (“Золотим насінням”, сл. власні), **І.Чередниченко** (“Пісня про Луганськ”, сл. власні), **О.Гиндель** (“Луганщина – світанок України”, сл. А.Повх), **В.Власов** (“Весенние тюльпаны”, сл. власні), **С.Воєводін** – лауреат міжнародного пісенного конкурсу ім. Євгена Мартинова (пісні, інструментальні твори), алчевські автори: **О.Долженко** – лауреат обласної музичної премії ім. П.І.Чайковського (цикл “Музика мого життя”), **М.Серова** (“За синей птицей”, “Я славу городу пою” – усі на власні вірші).

Для переважної більшості композиторів-аматорів Луганщини, про діяльність яких ішла мова, основною ланкою творчості залишається пісенний жанр. Однак поруч з ними виділяються й такі автори, котрі повноцінно й художньо працюють у жанрах інструментальної музики.

Ще в 1950-ті роки на Луганщині композиторська творчість у жанрах академічної музики була широко представлена місцевими композиторами-аматорами. Про деяких з них збереглося мало інформації, іноді – лише прізвища, оскільки місцева періодична преса тих років (наприклад, газета “Ворошиловградская правда”) передбачала суворо-декларативний стиль викладення, у якому ім’я або ініціали замінялися на сухе слово “тов.” (товариш).

Тож у ці роки в галузі композиторського мистецтва на Луганщині виділяються такі митці, як **Гурій Сергійович Архангельський** (викладач музичного училища), **Давидов** (концертмейстер-піаніст філармонії), а також **Трофименко** та **Боровський** (імена останніх трьох невідомі). Саме вони увійшли до програми “Звітнього концерту ворошиловградських композиторів”, що був організований у місцевій філармонії в 1955 році.

Як свідчить місцева преса [8], у цьому концерті було виконано дві сюїти для симфонічного оркестру Трофименка – “Класичну сюїту” та “Українську сюїту”; вокально-симфонічні твори Г.С.Архангельського – “Пісню Лізи” з музики до п’єси В.Вольного “Дорогие мои, хорошие”, дует “До чего красивые ночи”, Фантазію з музики до п’єси “Ой не ходи, Грицю, та на вечорниці”, “Пісню вугільних комбайнерів”.

Творчість композитора Боровського на концерті була представлена симфонічною сюїтою з музики до спектаклів “Порт-Артур” і “Роки мандрів”, піснею “Шахтерская дружба” з п’єси Ф.Вольного “Міра любові”. Творчість композитора Давидова була представлена виключно інструментальними жанрами, а саме: фортепіанними п’єсами “Балада про давнину” і “Коломийка”, а також двочастинним Струнним квартетом [8].

Творчість Г.С.Архангельського набуває широкої публічності й у наступні 1960-ті роки. Так, до програми творчого звіту композиторів і поетів Луганщини, присвяченого 50-річчю Жовтневої революції, увійшли інші інструментальні твори – Інтермецо для домри та “Маленька сюїта” для струнного квінтету [9].

До академічних жанрів інструментального музичного мистецтва в цей час звертаються й інші самодіяльні композитори Луганщини, серед них – **В.Півник** (твори для оркестру народних інструментів, зокрема Фантазія-сюїта на теми пісень про Велику Вітчизняну війну), **В.Макогон** (мініатюри для баяна) та ін.

Яскравим представником з кола композиторів-аматорів Луганщини, який працює переважно в академічних інструментальних жанрах, є северодонецький автор **Геннадій Метьолкін**.

Його композиторська творчість бере свій початок на межі 1970–80-х років і не втрачає активності й досі.

Г.Метьолкін є автором величезної кількості творів (декілька сотень) у найрізноманітніших жанрах. Це – пісні, романси, вокальні цикли, хори, твори для симфонічного, камерного, естрадного оркестрів, оркестру і ансамблів народних інструментів, різноманітних камерних складів і сольних інструментів. Серед них Чакона, “Вокаліз” для симфонічного оркестру та ін.

Але найбільший загальний доробок композитора складають твори для баяна як педагогічного спрямування, так і концертного. Найпомітніші з них – два Дитячі альбоми, у які увійшло близько 60 п’єс, дві Рапсодії на російські народні теми, два Хорали з фугами, чотири сонати. Найбільш популярними з баянних творів автора є концертні п’єси (обробки та фантазії) на теми народних мелодій, які найчастіше виконуються в педагогічній практиці музучилищ та мистецьких вищих навчальних закладів.

Широке визнання деяким баянним обробкам і фантазіям Г.Метьолкіна принесло включення їх до репертуару відомих вітчизняних баяністів та акордеоністів, які виконують ці твори у власних концертних програмах, гастрольях, міжнародних конкурсах. Композиторська творчість Г.Метьолкіна відмічена нагородами більш ніж п’ятнадцяти обласних конкурсів самодіяльних композиторів. Одна з них – II премія фестивалю-конкурсу, присвяченого 10-річчю незалежності України [10].

Отже, підсумовуючи викладений матеріал цієї розвідки, можна зробити такі висновки:

- самодіяльна композиторська творчість Луганщини другої половини ХХ – початку ХХІ століть сформувалася в окремий і потужний за своїм творчим потенціалом напрям музичної культури, до якого протягом цього часу залучилося понад півтори сотні авторів з усіх міст та районних центрів області, чий доробок здобули публічне визнання;
- жанрова сфера аматорської композиторської творчості окреслена здебільшого піснюю, романсом, хоровою музикою, меншою мірою – академічними інструментальними й оркестровими жанрами;
- тематика та ідейно-образна сфера пісенної творчості композиторів-аматорів Луганщини відзначена найрізноманітнішими гранями з вагомою часткою творів ідеологічної спрямованості в радянські часи й до абсолютного домінування загальнолюдської та патріотичної тематики в наступні десятиліття (патріотичні, регіонально-патріотичні, місцево-патріотичні, пісні присвячені Великій Вітчизняній війні, шахтарській праці, учителям, українським жінкам, матерям, батьківському дому, філософські й духовні, ліричні, пісні про кохання та ін.);
- незважаючи на те, що Луганщина є переважно російськомовною територією України, у пісенній творчості луганських авторів, у цілому, спостерігається мовна бінарність використання літературних текстів, де майже половина пісень є україномовними. Широко залучається поезія українських класиків: Т.Шевченка, Лесі Українки, Х.Алчевської, С.Руданського, провідних місцевих поетів: Я.Захарова, І.Низового, М.Чернявського, О.Бондаренко, О.Самарцевої та ін., відомих авторів радянської доби та російських поетів – М.Матусовського, О.Дементьєва, В.Орлова, поезія авторів зарубіжних країн Л.Степанової, Току Боко та ін.;
- пісенна творчість композиторів-аматорів Луганщини отримала широке визнання не тільки у своєму регіоні, а й на всеукраїнському просторі та теренах колишнього СРСР. Це підтверджує виконання пісень луганських авторів багатьма широковідомими естрадними й академічними співаками України і зарубіжжя (О.Білозір, Л.Сандулеса, Л.Прохорова, А.Матвійчук, А.Асадулін, О.Газманов, Т.Повалій, Ю.Богатиков, Д.Якубович, В.Савченко, В.Андріяненко, Г.Мурзай, В.Самарцев та ін.), включення їх у програми центральних радіоканалів і телебачення, виконання на провідних концертних майданчиках країни;
- пісенна, хорова, а також камерно-інструментальна й оркестрова творчість самодіяльних композиторів Луганщини протягом другої половини ХХ – початку ХХІ століть була спрямована переважно на широкі верстви населення краю та значно сприяла справі культурного просвітництва, патріотичного виховання, музичної пропаганди, духовного та національного відродження.

Завершуючи розвідку, слід зазначити, що вона не претендує на докорінне дослідження всіх аспектів творчості композиторів-аматорів на Луганщині, а лише висвітлює проблему в її

загальному вигляді. Звісно, що такий широкий практичний досвід самодіяльних авторів Луганщини потребує більш ретельного розгляду з різних аспектів, а тому це має бути завданням окремого спеціального дослідження.

1. Лунає пісня над Луганню : [буклет компакт-диска]. – Луганськ, 2008.
2. Лунає пісня над Луганню : [пісенна збірка / відпов. ред. Г. Е. Овчаренко]. – Луганськ, 2008. – 54 с.
3. Паромова О. О. На вершині, що зветься музикою / Паромова О. О., Труніна Л. В., Яровий В. М. // Співзвуччя таланту і душі: життя і творчий шлях композиторів-аматорів Луганщини. – Луганськ : Глобус. – 1999. – 12 с.
4. Інформація про творчість композиторів-аматорів Луганщини / Управління культури і туризму облдержадміністрації. – Луганськ, 2008.
5. Паромова О. О. Пісня край серця / Паромова О. О., Труніна Л. В., Яровий В. М. // Співзвуччя таланту і душі: життя і творчий шлях композиторів-аматорів Луганщини. – Луганськ : Глобус. – 1999. – 12 с.
6. Світличний І. М. Сповідь / І. М. Світличний. – Луганськ, 2007. – 172 с.
7. Мирошніченко І. Е. Люди твої, Старобельщина / І. Е. Мирошніченко. – Луганськ, 2003. – 288 с.
8. Концерт ворошиловградських композиторів // Ворошиловградська правда. – 1955. – 26 марта.
9. Творческий отчет композиторов и поэтов Луганщины : [программа]. – Луганськ, 1967. – 6 с.
10. Буклет авторського концерту Г. Г. Метолькіна. – Северодонецьк, 2002.
11. Несвіт Ю. В. Баянна творчість композиторів Луганщини / Ю. В. Несвіт // Актуальні питання баянно-акордеонного виконавства та педагогіки в мистецьких навчальних закладах. – Луганськ : Знання, 2006. – Вип. 2. – С. 110–115.
12. Калашников Ю. Об авторе / Ю. Калашников // Г. Г. Метелкин. Концертные пьесы для готово-выборного баяна. – Северодонецк, 2008. – 62 с.

В статтє рассматривается аматорское композиторское творчество Луганщины второй половины XX – начала XXI веков. Освещаются достижения передовых самодельных композиторов в сфере вокальных и инструментальных жанров. Выявляются общие черты и особенности развития регионального аматорско-композиторского движения.

Ключевые слова: аматорское композиторское творчество, самодеятельное искусство, музыкальные произведения, жанры и стили музыки, образно-эмоциональное содержание музыки.

In the article amateur composer's creation is examined on Lugansk-region in the second half XX and at the beginning of XXI ages. Achieving the leading amateur composers of Lugansk-region is lighted in industry of vocal and instrumental genres. General lines and features of development of regional amateur-composer's motion appear on Lugansk-region.

Key words: amateur composer's creation, amateur art, pieces of music, genres and styles of music, vividly-emotional maintenance of music.